

Post & Techniek

Post & Techniek is een uitgave van de Groep Postmechanisatie binnen Po & Po.

Post & Techniek, oktober 2008 (tekstdeel van Mechanisatieknipsels nr. 19)

Blad 1

Groep Postmechanisatie nu ook op het World Wide Web !!

De trouwe bezoeker van de internetsite van Po & Po heeft het natuurlijk allang gezien: sinds 19 juni 2008 heeft onze Groep een eigen plekje gekregen op de website **www.po-en-po.nl** en wel onder de knop Postmechanisatie. Nu zult u wellicht opmerken dat die knop al langere tijd bestaat. Dat is juist. Onder deze knop staan al geruime tijd een drietal artikelen van over specifieke mechanisatie onderwerpen. Ze zijn geschreven door ons lid Jan Oosterboer en dateren van 2000 en 2001.

Tijdens de discussies binnen onze Groep over de publicatie van een "**Handleiding Mechanisatie en Automatisering van de briefpostverwerking in Nederland**", kwam de gedachte op de afzonderlijke hoofdstukken na verschijning eerst op de website van Po & Po te plaatsen, zodat een ieder al vast in een vroeg stadium kennis kan nemen van de inhoud ervan en niet hoeft te wachten tot de gehele Handleiding klaar is.

Publicatie op het internet biedt tevens de mogelijkheid van interactie tussen lezer en auteur. Natuurlijk kunnen de auteurs van de afzonderlijke hoofdstukken niet alles weten over hun onderwerp. En wat ook belangrijk is, zij kunnen ook niet alle bijzondere poststukken kennen met betrekking tot de onderwerpen. Interactie dus! Om dit mogelijk te maken is sinds kort een eigen e-mail adres in werking. Al uw vragen, meldingen, reacties, kritieken etc. etc. kunt u kwijt via **postmech@planet.nl**. We hopen op veel mailtjes!

Om u een beetje wegwijs te maken op de Po & Po website volgt hieronder een korte handleiding:

A). Open uw internet browser (b.v. Internet Explorer) en type op de adresregel : **www.po-en-po.nl**

U komt nu in het volgende venster:

Nederlandse Vereniging van Poststempelen- en Poststempelverzamelaars

Home Vereniging Verzamelgebieden Tarieven
Exposities Postmechanisatie Diversen Gastenboek

Po&Po
Zwaderveel Productions

Laatste wijziging: 27 augustus 2008
Abonneer u op de Po&Po Nieuwsbrief
Lidmaatschap: Henk Kolner
Webmaster: Jan Boon
Redactie: Jac. Spijkerman [aankleden lidmaatschap](#)

Opvang Noordtempels 1945 met Belgisch Noordkarakter
Opvang posthistorie Boskoop voor Postex 2008

Opsporing / informatie verzocht: formulier / vraagst bekende statum, nr 11-1-1871
Opsporing / informatie verzocht: briefkaart Grootm 1ste slag 34 stuks bekend

Laatste updates:
27.08 Vraag & aanbod
27.08 Vraagbaak
19.06 Handleiding Postmech
09.02 Nieuws

Handleiding postmechanisatie **PEP**
Conservering poststukken

B). Bovenaan ziet u een aantal knoppen staan; één daarvan met de titel "Postmechanisatie". Klik op deze knop.

C). Links in beeld verschijnt nu het volgende keuzemenu:

De knop : "Handleiding Postmechanisatie" is nieuw. Onder deze knop willen we in de komende tijd allerlei hoofdstukken publiceren over specifieke postmechanisatie- en postautomatiseringsonderwerpen.

Doel daarvan is vooral de "leek" op ons verzamelgebied in begrijpelijke taal (dus zonder al te veel jargon) uitleg te geven over wat er zoal aan postmechanisatie materiaal te verzamelen is en hoe de werking van de gebruikte apparatuur is.

We hopen daarmee ons verzamelgebied toegankelijker te maken en wellicht zijn er verzamelaars die zich na lezing bij onze Groep willen aansluiten.

Vergeet echter ook niet de andere drie artikelen te lezen! Ook zij zijn de moeite van het lezen waard!

D). Klik nu op "Handleiding Postmechanisatie". Het volgende menu verschijnt:

Tot nu toe is er één hoofdstuk gereed en wel het hoofdstuk Opzetten en Stempelen.

Opzetten en stempelen was (afgezien van de Transorma machines) één van de eerste postprocessen die verregaand geautomatiseerd werden. Wie kent niet de z.g. Gouda zegels op fluorescerend papier? In dit hoofdstuk leest u waarom die zegels zijn uitgegeven.

Voor het openen van het hoofdstuk hebt u op uw computer Acrobat Reader nodig. Dit gratis programma is ongetwijfeld al op uw PC geprogrammeerd.

U kunt het hoofdstuk lezen en u kunt het natuurlijk ook uitprinten op uw kleurenprinter!

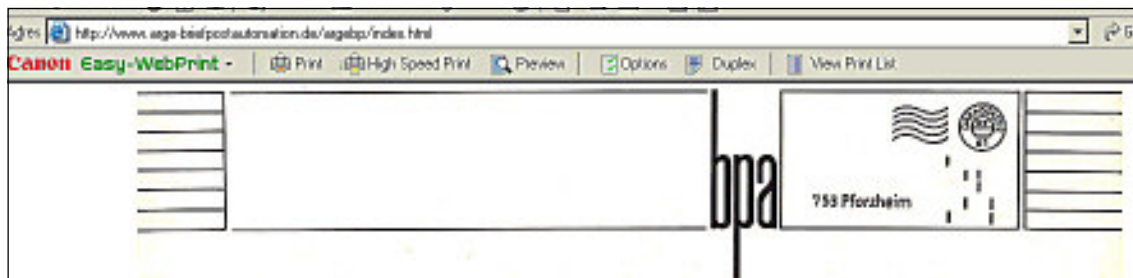

E). Wilt u reageren (wat we graag zien!!), klik dan op "Contact". Daar vindt u onze speciale e-mail knop met een verbinding naar postmech@planet.nl

Veel leesplezier met dit eerste mechanisatie hoofdstuk. Aan volgende hoofdstukken wordt inmiddels gewerkt!

Nog meer Postmechanisatie op het internet.

Zoals u wellicht weet zijn er nog twee filatelistische studiegroepen die zich speciaal richten op de mechanisatie en automatisering van de postverwerking. De eerste (en oudste) is de Duitse Arbeitsgemeinschaft Briefpostautomation, in de regel afgekort als Arge Bpa. Deze studiegroep heeft sinds kort ook een eigen website op het internet. Deze is te vinden op : **www.arge-briefpostautomation.de** Als u dit adres intypt komt u op de volgende startpagina:

Op deze startpagina staat een keuzemenu. Heel interessant is de knop "Einführung in das Sammelgebiet". Daaronder vindt u een fraai overzicht van de ontwikkelingen op postautomatiseringsgebied. Het werkgebied van de Arge is breder dan dat van onze Groep Postmechanisatie: zij behandelen b.v. ook handstempels, frankeermachinstempels, postzegel- en boekjes automaten, machinstempels en loket- en automaatstroken. Zie verder het overzicht hieronder.

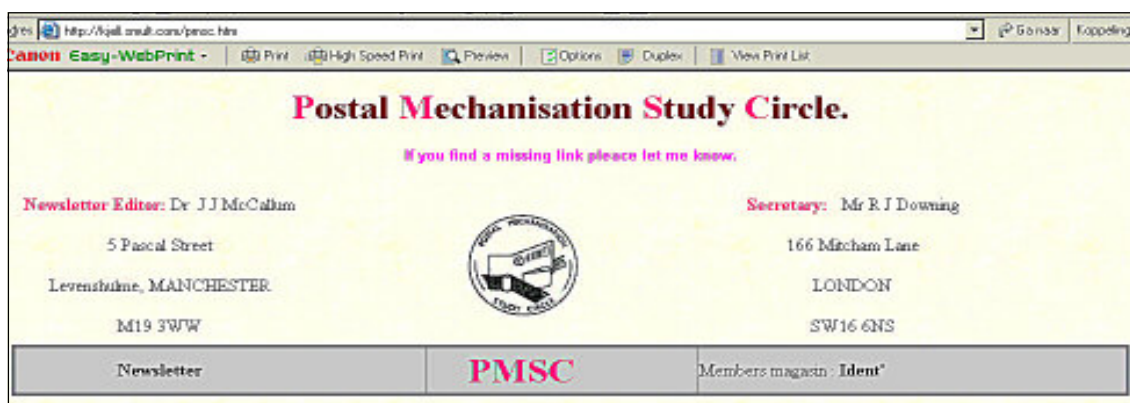
<ul style="list-style-type: none"> Kurzvorstellung Treffpunkte Einführung in das Sammelgebiet Literaturliste Satzung Aufnahmeantrag Impressum Marktplatz News-Blog 	<p>Automatisierung vor dem Schalter: Automaten für Marken und Heftchen, Münzwertzeichendrucker, Briefannahme-Systeme (ABAS, PIA), Selbstbedienungspostämter, Absenderfreistempel, EDV-Freimachungen etc.</p> <p>Automatisierung am Schalter: Einschreibstempel, Barcodelabels, Schalterwertzeichendrucker, Schalterterminale (z.B. EPOS, Riposte) etc.</p> <p>Automatisierung hinter dem Schalter: Stempelmaschinen, Codierplätze, Anschriftenleser, Videocodierung, Sortiermaschinen, Automatische Nach/Rücksendung</p> <p>Alle für die Automatisierung notwendigen Maßnahmen: Normung der Formate, Postleitzahlen in Adressen und Stempeln, lumineszierende Marken und Markierungen zum Aufstellen der Sendungen etc.</p>
---	---

Nieuw op deze internetsite is het onderdeel "Marktplatz". Hier worden postzegels en poststukken te koop aangeboden welke op enigerlei wijze in relatie staan tot het interessegebied van de leden van de Arge. Ook als u geen lid bent van de Arge kunt u de marktplaats bezoeken en eventueel aankopen doen.

De tweede studiegroep vinden we in Engeland onder de naam Postal Mechanisation Study Circle, afgekort PMSC. Er is geen "officiële" internetsite van deze studiegroep, maar informatie er over is op twee plekken te vinden:

- a). via **www.orphesusweb.co.uk/devekeyb/Phil.html**
 en **www.orphesusweb.co.uk/devekeyb/PMSC.html**
- b). via **http://kjell.smult.com/automation_eng.htm**
 en **<http://kjell.smult.com/pmsc.htm>**

Van dit laatste adres is dit de startpagina:

Ook is er in Duitsland nog een interessante "particuliere" internetsite over postautomatisering met veel afbeeldingen:

adres: **www.postautomation.de/index.html**

Uiteraard zijn er op het internet nog veel meer sites te vinden die informatie geven over deelaspecten van ons verzamelgebied. Veel kunt u vinden via zoekmachine Google. Zo vind u via het zoekwoord "Transorma" o.a. het volgende adres in: **<http://geschiedenis.vpro.nl/artikelen/38941442/>** Daar vind u een ca. 12 minuten durend videofilmje uit 1929 waarin de werking van de toenmalige Transormamachine te Rotterdam wordt uitgelegd.

Weet u zelf internetsites met daarop mechanisatie nieuws? Graag een berichtje naar ons nieuwe e-mail adres **postmech@planet.nl**. Uw meldingen worden dan in een volgende editie van Mechanisatie Knipsels vermeld zodat ook uw medeleden een bezoek kunnen brengen aan de site.

De KNJ periode 2007: sorteertechnisch bekeken!

Eens per jaar wordt in het Maandblad Filatelie een overzicht gegeven van allerlei filatelistische aspecten van de Kerst- en Nieuwjaarspost van een afgelopen decemberperiode (auteur: Frans Hermse). Het accent ligt daarbij vooral op de gebruikte postzegels en de diverse afstempelingen. Maar bekeken vanuit de automatische verwerking van de briefpost, is er natuurlijk ook het een en ander te vertellen over de KNJ-post.

Dankzij het prijzenswaardige initiatief van Jan Zomer (hij plaatste een grote doos bij het wijkcentrum in zijn buurt met de vraag aan de buurtbewoners om daarin de niet meer gebruikte KNJ enveloppen te deponeren voor filatelistisch onderzoek!) kwamen we in het bezit van zo'n 1100 poststukken. Het bijzondere aan deze KNJ post is dat het vrijwel allemaal mooie stevige enveloppen zijn, waarop de postale merktekens (poststempel, sorteerindex, identificatie index en/of procesinformatiecode) in de meeste gevallen duidelijk zijn afgedrukt.

Bovendien heeft KNJ post de voor ons verzamelgebied "goede" eigenschap dat de adressen veelal handgeschreven zijn, hetgeen tot resultaat heeft dat er in de PRIC's een grote variatie aan codeer-middelletters ontstaat al naar gelang de "kwaliteit" van het handschrift! Het is immers zo dat de codeermiddelen van de sorteermachine-klein (= softwarepakketten die uit het digitale beeld van de brief trachten de sorteerinformatie postcode + huisnummer + eventuele huisnummertoevoeging te herkennen) meestal enige "moeite" hebben met het interpreteren van handgeschreven adressen. Even ter herinnering: voor het herkennen van de genoemde drie sorteergegevens staan in de sorteermachine-klein (SMK) de volgende codeermiddelen te beschikking:

KIX Coding Device	KCD	KIX herkennen	letter K in de PRIC
Primary Coding Device	PCD	eerste codeer middel	letter P in de PRIC
Secondary Coding Device	SCD	tweede codeermiddel	letter S in de PRIC
Tertiary Coding Device	TCD	derde codeermiddel	letter T in de PRIC
Adresss Data Base	ADB	lijst met adressen	letter A in de PRIC
Quartairy Coding Device	QCD	vierde codeermiddel	letter Q in de PRIC
Fifth Coding Device	FCD	vijfde codeermiddel	letter F in de PRIC
Hexary Coding Device	HCD	zesde codeermiddel	letter H in de PRIC
Video Coding Device	VCD	video codeermiddel	letter V in de PRIC
Extract Coding Device	ECD	extractie codeermiddel	letter E in de PRIC
Normalization Coding Device	NCD	normalisatie codeermiddel	letter N in de PRIC

Voor het herkennen van specifiek het huisnummer en/of een huisnummertoevoeging zijn beschikbaar:

Secundair Huisnummer Device	SHD	tweede huisnummercodeermiddel	letter s in de PRIC
Tertiair Huisnummer Device	THD	derde huisnummercodeermiddel	letter t in de PRIC
Adres Huisnummer Device	AHD	adres huisnummercodeermiddel	letter a in de PRIC
Video Huisnummer Device	VHD	video huisnummercodeermiddel	letter v in de PRIC

Bij het rubriceren van de 887 KNJ poststukken met handgeschreven adres (!) bleek dat met uitzondering van de KIX herkenner en het NCD, alle andere codeermiddelen op de een of andere manier hebben deelgenomen aan de herkenning van de adresgegevens. Door het relatief grote aantal beschikbare poststukken is het (met enige voorzichtigheid) mogelijk om statistisch onderzoek te doen naar de verdeling van de codeermiddelen over de poststukken. Zoals u wellicht weet is er een bepaalde volgorde waarin de codeermiddelen tijdens het interpreteren van het digitale videobeeld van een brief worden "aangeropen". Deze volgorde wordt de codeermiddelhiërarchie genoemd en ziet er als volgt uit: **K P (s t a v) S (t a v) T (a v) A (v) Q (v) F (v) H (v) V (v)**.

Het NCD heeft geen plek in de hiërarchie: dit codeermiddel kan door alle andere codeermiddelen te hulp worden geroepen om reeds gevonden adresgegevens te normaliseren. Zie voor nadere uitleg over het NCD: Mechanisatie Knipsels 18, blad 1 tot 17. De vier speciale huisnummercodeermiddelen komen pas in actie als de "normale" codeermiddelen geen huisnummer herkend hebben. Vandaar de letters s, t, a en v tussen haakjes.

De resultaten van het mini onderzoek.

A). Sorteercentra waar de poststukken zijn verwerkt.

Behalve de codeermiddelverdeling is ook gekeken naar de herkomst van de poststukken. Dit is gedaan met behulp van de Sorteercentrumletter in de PRIC. Deze letter staat op de eerste PRIC positie en betekent:

A = Amsterdam G = 's-Gravenhage H = 's-Hertogenbosch N = Nieuwegein R = Rotterdam Z = Zwolle.

Omdat de poststukken allemaal aan adressen in Wormer zijn gericht, zal het geen verbazing wekken dat de meeste stukken in het Sorteercentrum brieven (Scb) Amsterdam zijn verwerkt: 693 in totaal (= 78,1 %).

Uit de overige centra kwamen: G: 27 stuks (= 3,0 %) H: 21 stuks (= 2,4 %) N: 42 stuks (= 4,7 %);

R: 59 stuks (= 6,7 %) Z: 45 stuks (= 5,1 %).

B). Codeermiddelletters.

Hieronder het resultaat van het statistisch onderzoek naar het voorkomen van de verschillende codeermiddelletters op de 887 onderzochte KNJ-poststukken. Het bijzondere van deze steekproef is dat op alle enveloppen handgeschreven adressen voorkomen. De verkegen resultaten zullen daarom dan ook sterk afwijken van de resultaten van een "normale" steekproef, dus met poststukken met zowel adressen in machineschrift als in handschrift.

Voor de verzamelaar van codeermiddelletters zijn brieven met handgeschreven adressen echter zeer interessant omdat op dit type post een grote variatie aan codeermiddelletters voorkomt!

P		S		T		A		Q		F		H		V	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
PP	374 42,2	SS	87 9,8	TT	6 0,7	AA	3 0,3					HH	20 2,2	VV	98 11,0
Ps	112 12,6														
Pt	7 0,8														
Pa	7 0,8														
Pv	48 5,4	Sv	21 2,4	Tv	4 0,5			Qv	4 0,5	Fv	3 0,3			Vv	10 1,1
														V	16 1,8
														vv	31 3,5
														v	34 3,8
														E	2 0,2

Toelichting:

a). n = aantal poststukken

b). E = videocodeertaak: extractcoderen (hierbij worden door de operator adresdelen ingetoetst om postcode c.q. het huisnummer te achterhalen omdat deze in het adres ontbreken of onvolledig zijn).

C). Conclusies.

Wat leert het resultaat van het mini-onderzoek ons over de stand van zaken van de sorteermachine-klein software?

- a). In 42,2 % (dus iets minder dan de helft) van de gevallen zijn postcode + huisnummer door het primaire codeermiddel (PCD) herkend. PRIC letters: **PP**
- b). In 14,2 % van de gevallen is de postcode herkend door het PCD en is met behulp van de huisnummercodeermiddelen SHD, THD, AHD het huisnummer herkend. PRIC letters: **Ps, Pt, Pa**
- c). Van overige **automatische** codeermiddelen zijn in 13,0 % van de gevallen de adresgegevens correct geïnterpreteerd. PRIC letters: **SS, TT, AA, HH**
- d). In totaal zijn dus 616 brieven (69,5 % van de 887 brieven) **geheel automatisch verwerkt** door de sorteermachine-klein.
- e). Bij de overige 271 brieven moest op de een of andere reden een videocodeertaak (= handwerk!) in werking komen om de juiste sorteerinformatie (postcode + huisnummer) te achterhalen en wel:

		aantal	PRIC letter(s)
PCD + VHD	postcode met PCD , huisnummer met VHD	5,4 %	Pv
SCD + VHD	postcode met SCD , huisnummer met VHD	2,4 %	Sv
TCD + VHD	postcode met TCD , huisnummer met VHD	0,5 %	Tv
QCD + VHD	postcode met QCD , huisnummer met VHD	0,5 %	Qv
FCD + VHD	postcode met FCD , huisnummer met VHD	0,3 %	Fv

Videotaak	inhoud van de taak		
combicoderen	(postcode + huisnummer gelijktijdig)	11,0 %	VV
postcodecoderen	(alleen de postcode)	1,8 %	V
postcodecoderen + nummencoderen	(eerst de postcode, daarna het nummer)	1,1 %	Vv
nog onbekende taak	(.....)	3,5 %	vv
nog onbekende taak	(.....)	3,8 %	v
extractcoderen	(delen van het adres worden ingetoetst)	0.2 %	E
totaal per video verwerkt:		30,5 %	

TNT Post streeft er al jaren na om zoveel mogelijk poststukken geheel automatisch te verwerken. Bij poststukken met een handgeschreven adres lukt dat slechts in 69,5 % van de gevallen, iets meer dan tweederde gedeelte. Omdat handmatige verwerking (b.v. via videocodering) relatief duur is, is er bij dit type post nog veel winst te behalen door het inzetten van b.v. betere software voor het lezen en interpreteren van "slechte" handschriften.

Opmerking: is het eigenlijk niet vreemd dat het voor enige jaren ingevoerde postcodekader vrijwel helemaal uit het postbeeld is verdwenen? Door postcode (en b.v. ook het huisnummer) in een duidelijk afgebakend kader te plaatsen zou het leesrendement bij handgeschreven adressen toch aanzienlijk moeten verbeteren.

D). Afbeeldingen.

Hieronder zijn KNJ poststukken weergegeven die een beeld geven van de grote verscheidenheid aan PRIC letterreeksen. Waar mogelijk is aangegeven **waarom** een bepaalde letterreeks op het poststuk voorkomt. Daarbij moet bedacht worden dat de SMK-software het digitale beeld van de brief geheel anders interpreteert dan de manier waarop de mens de adresgegevens beoordeelt. Maar in de meeste gevallen is toch met een redelijke zekerheid aan te geven wat de reden van een bepaalde letterreeks is.

Postcode herkend door het PCD letter **P**
 Huisnummer herkend door het PCD letter **P**
 Hoewel het een handgeschreven adres betreft, heeft het PCD toch postcode en huisnummer herkend.
 Stempeldatum: 19-12-2007

Postcode herkend door het PCD letter **P**
 Huisnummer herkend door het SHD letter **s**
 Het PCD heeft het huisnummer niet herkend, het SHD is daarvoor met succes ingezet.
 Stempeldatum: 16-12-2007

Postcode herkend door het PCD letter **P**
 Huisnummer herkend door het THD letter **t**
 Het PCD en het SHD hebben het huisnummer niet herkend, het THD is met succes ingezet.
 Stempeldatum: 16-12-2007

Postcode herkend door het PCD letter **P**
 Huisnummer herkend door de AHD letter **a**
 Het PCD, SHD en THD hebben het huisnummer niet herkend, de AHD is met succes ingezet.
 Stempeldatum: 16-12-2007

Bij deze vier letterreeksen heeft het **primaire codeermiddel** de postcode herkend, vandaar de letter **P** op de eerste codeermiddelletterpositie. Het huisnummer is achtereenvolgens herkend door het PCD, SHD, THD en de AHD. In het mini onderzoek is met deze vier **P**-combinaties 56,4 % van de poststukken met handgeschreven adressen geheel automatisch van een correcte sorteerindex (SIX) voorzien.

Van de steekproef van 887 brieven is een extra 13,0 % eveneens geheel automatisch van de juiste SIX voorzien. Maar in deze gevallen is het PCD er niet in geslaagd de postcode te herkennen. Met behulp van het SCD, TCD, ADB en het HCD zijn postcode en huisnummer correct geïnterpreteerd. In totaal is dus 69,5 % van de poststukken geheel automatisch van een SIX voorzien.

Postcode herkend door het SCD letter S
 Huisnummer herkend door het SCD letter S
 Stempeldatum: 14-12-2007

Postcode herkend door het TCD letter T
 Huisnummer herkend door het TCD letter T
 Stempeldatum: 20-12-2007

Postcode herkend door de ADB letter A
 Huisnummer herkend door de ADB letter A
 Stempeldatum: 18-12-2007

Postcode herkend door het HCD letter H
 Huisnummer herkend door het HCD letter H
 Stempeldatum: 20-12-2007

Toelichting:

Bij wijze van uitzondering is dit poststuk met een adres in machineschrift weergegeven omdat het aantoont dat wat de mens als adres ziet erg kan afwijken van wat de software "ziet". Wij zien een keurig en duidelijk adres. Toch heeft de SMK software moeite gehad met het correct interpreteren van de digitale informatie van het videobeeld van de envelop. Waarschijnlijk is de digitale informatie zo "slecht" geweest dat het PCD, SCD en TCD er niet in geslaagd zijn uit deze informatie de postcode en het huisnummer te "destilleren". Met behulp van de door PCD, SCD en TCD verkregen deelresultaten is de ADB vervolgens aan de slag gegaan en zijn postcode en huisnummer uiteindelijk correct geïnterpreteerd.

Toelichting:

Ook dit poststuk heeft een voor het menselijk oog duidelijk adres, hoewel het in dit geval om een handgeschreven adres gaat. Wederom mag aangenomen worden dat de digitale informatie van het videobeeld "slecht" moet zijn geweest want nu is het PCD, SCD, TCD, ADB, QCD en FCD niet geluk uit deze informatie een correcte postcode en huisnummer te herkennen. Pas met behulp van het zesde codeermiddel (het HCD) is de interpretatie gelukt. Posttechnisch gezien zijn beide voorbeelden (AA en HH) geheel volgens plan: er is immers in beide gevallen **volledig automatisch** een correcte SIX gegenereerd waardoor het sorteerproces zonder menselijke ingreep is verlopen.

Interessant is het gedrag van vierkante enveloppen. In KNJ-post zult u veelvuldig vierkante enveloppen aantreffen zodat dit type post zeer geschikt is voor nadere analyse. Zoals u wellicht weet is TNT Post niet gelukkig met het gebruik van vierkante enveloppen. Er is zelfs een keer op een Decembervelletje een mededeling verschenen dat het gebruik van een vierkante envelop voor KNJ-groeten tot gevolg zou kunnen hebben dat er strafport geheven wordt. Een dergelijk poststuk is vooralsnog nooit gemeld. Ook in de onderhavige KNJ-post van 2007 zaten weer een relatief groot aantal vierkante enveloppen. Het posttechnische probleem daarmee is dat in de opzet-stempelmachine dergelijke enveloppen niet correct opgezet (= op één van de lange zijden gedraaid) kan worden. De postzegel kan behalve aan de onder- en bovenzijde ook nog tegen één van de verticale zijden zitten. Dit geeft natuurlijk stempelproblemen, maar ook sorteerproblemen omdat een dergelijke envelop met **een verticaal adres** in de sorteermachine-klein beland en er nu een digitaal videobeeld ontstaat met eveneens de adresgegevens in verticale stand. Diverse codeermiddelen bijten daar hun tanden op stuk, hoewel de ervaring leert dat uiteindelijk vrijwel altijd de correcte sorteerinformatie wordt gegenereerd. Maar het levert wel interessante poststukken op! Hieronder een aantal voorbeelden.

Postcode herkend door het SCD letter S
 Huisnummer herkend via videocoderen letter v
 Stempeldatum: 27-12-2007.
 Het stempel raakt de postzegel nog net!

Postcode herkend door het QCD letter Q
 Huisnummer herkend via videocoderen letter v
 Stempeldatum: 14-12-2007
 "Zoekt" de stempelmachine de postzegel soms op??

Postcode herkend door de ADB letter A
 Huisnummer herkend door de ADB letter A
 Stempeldatum: 19-12-2007.
 Het stempel raakt de postzegel nu niet!

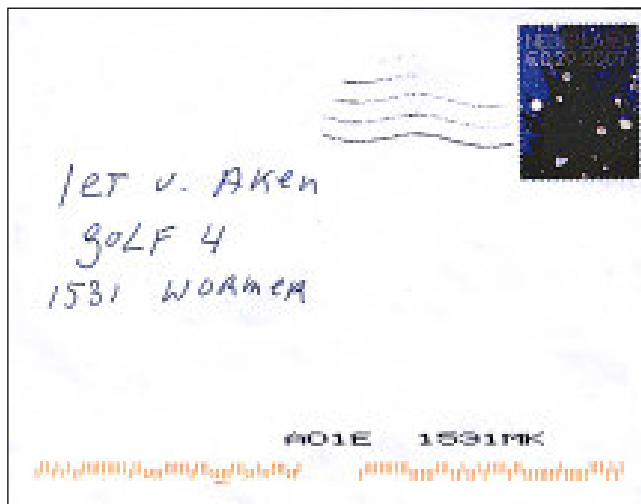
Postcode herkend via videocoderen letter V
 Huisnummer herkend via videocoderen letter V
 Stempeldatum: 12-12-2007.
 Wordt ook hier de postzegel opgezocht?

Dan zijn er nog een tweetal bijzonderheden te melden: de letterreeks Fv en de letter E. In veel gevallen komt op poststukken met adressen "op-de-kop" de codeermiddelletter **F** (het vijfde codeermiddel) voor. En in het geval van een onvolledige postcode of van een ontbrekende postcode komt videocodeertaak "extractcoderen" in actie met als resultaat de letter **E** in de PRIC.

Boven: kopstaand adres: postcode herkend door het FCD, huisnummer herkend door VHD

Rechts: de beide postcodeletters ontbreken: de postcode is "hersteld" via videocodeertaak "extractcoderen".

Tot slot voorbeelden waarbij de verschillende videocodeertaken in werking zijn gekomen.

Postcode herkend via combicoderen letter **V**
 Huisnummer herkend via combicoderen letter **V**
 Stempeldatum: 19-12-2007

Postcode herkend via postcodecoderen letter **V**
 Naar het huisnummer is niet verder gezocht.
 Stempeldatum: 17-12-2007

Postcode herkend via postcodecoderen letter **V**
 Huisnummer herkend via nummercoderen letter **v**

Postcode + huisnummer zijn beide herkend m.b.v het VHD, het video huisnummercodeermiddel.
 Vooralnsog is onduidelijk hoe het herkenproces verlopen is.

De wonderse wereld van de PortenInnenMachine (PIM).

1). Inleiding.

Recent is in het sorteercentrum Nieuwegein een PortenInnenMachine (PIM) in gebruik genomen. De exacte werking van de machine is vooralsnog onbekend, maar uit een artikel in het TNT personeelsblad MAIL (afb. 1). is er toch een globaal beeld te krijgen van PIM.

Afbeelding 1

Artikel uit het TNT blad MAIL 5 van 4 april 2008 met een sumiere uitleg over de werking van de PortenInnenMachine (PIM). De machine weegt het poststuk en maakt een video opname van de brief. Via videocoderen (handmatig door een operator dus?) wordt "uitgezocht" om welk type port-fout het gaat.

Ons lid Teun Molenaar er de afgelopen maanden in geslaagd een relatief groot aantal poststukken te verkrijgen met daarop allerlei merktekens van PIM. Ook heeft hij uit de eindfase van de portinning via de bekende portkaartjes een aantal specifieke voorbeelden van dit "oude" systeem in zijn collectie opgenomen.

In het navolgende is getracht een reconstructie te maken van de gebeurtenissen rondom het beëindigen van het systeem met de portkaartjes en het begin van de portheffing via PIM.

Let wel: de reconstructie is geheel gebaseerd op het beschikbare materiaal en (nog) niet op feitelijke informatie van TNT zijde. Voor deze aanpak is gekozen omwille van de actualiteit. Nu is het filatelistisch materiaal uit deze overgangsfase (wellicht?) nog te verkrijgen en is het voor de geïnteresseerde verzamelaar belangrijk te weten waarna gezocht kan worden. Een langere tijd wachten op een eventueel antwoord van TNT over dit onderwerp zou de kans op het veiligstellen van verzamelwaardig filatelistisch materiaal alleen maar verkleinen.

Het huidige artikel is ook niet bedoeld om de oude en de nieuwe procedure van portheffing tot in detail te beschrijven, maar wil een beeld schetsen van de posttechnische ontwikkelingen op dit gebied.

Mochten er lezers zijn die beschikken over meer kennis van zaken over de "oude" manier van portheffen en/of over meer feitelijke informatie over PIM, dan is die informatie zeer welkom. In het navolgende staan *curatief* een aantal vragen. Weet u een antwoord op zo'n vraag, neemt u dan s.v.p. contact op via ons e-mail adres postmech@planet.nl.

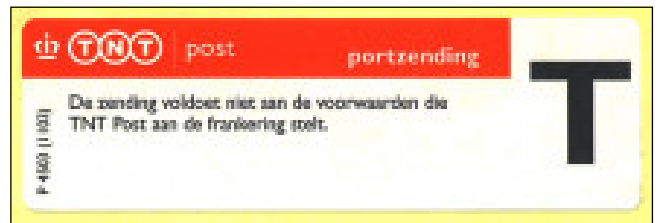
De redactie dankt Teun Molenaar zeer voor het beschikbaar stellen van de PIM poststukken voor dit artikel.

Hij komt graag in contact met medeverzamelaars van portstukken, vooral die afkomstig van PIM!

Zijn adres is Rohofstraat 66 te 7605 AW Almelo. Telefoon: 0546 - 815959.

2). **Portheffen via een portkaartje.**

Al vele jaren wordt door PTT / PTT Post / TNT Post (straf)port geïnd indien er te weinig port op een poststuk aanwezig is. Dat gebeurde eerst door portzegels en speciale poststempels op het poststuk aan te brengen. Later via een aan de envelop met te weinig port gehecht portkaartje (*wie weet sinds wanneer precies?*). Vanaf een bepaald moment werd er ook een zelfklevende portsticker P 4503 (afb.2 en 3) op de envelop aangebracht.

Afbeeldingen 2 en 3: Poststuk met 2 stickers P 4503 (links) en sticker P 4503 in detail (boven).

In de loop der tijd is uiteraard het bedrijfslogo op het kaartje een aantal keren gewijzigd. Maar wat interessanter is, ook de lay-out heeft diverse veranderingen ondergaan.

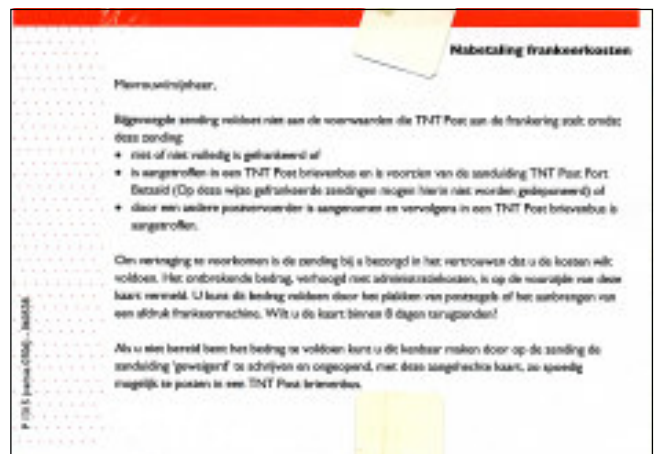
De kaartjes zijn zeer verzamelwaardig en in de Po & Po rondzendingen worden ze geregeld aangeboden. Heel plezierig daarbij is dat TNT Post iedere keer als er een nieuwe oplage (of "versie" in posttermen) verschijnt op de kaartjes een herzien versienummer (= een datumaanduiding) drukt. Met behulp van dit kenmerk zijn de kaartjes eenvoudig chronologisch te ordenen. In afb. 4 en 5 zijn de voor- en achterzijde van zo'n kaartje met nummer P 1315 en versie 0706 (= maand 07 van jaar 2006) weergegeven. Verder staat er een zescijferig getal op de kaartjes (in afb. 5 is dat 060538) waarvan de betekenis onbekend is. *Weet iemand wat die cijfers betekenen?*

Afbeelding 4 Voorzijde van portkaartje P 1315 met het volgnummer 101167 (*zouden er in totaal al 101167 kaartjes zijn verstuurd? Wie weet dat?*) en de adresgegevens van de ontvanger van het kaartje: postcode 1000 AG + (postbus?) nummer 342. Daaronder is het te betalen bedrag vermeld: EUR 0,88.

Verder is rechts boven een FIM (Front Indication Mark) aangebracht en staat onderaan in het adres een KIX (Klant-index). Vertaald luidt deze KIX: 1001NM 20513

Zie Mechanisatie Knipsels 18 blad 4 voor de KIX vertaal sleutel.

Afbeelding 5 Op de tekstzijde van portkaartje P 1315 staan drie redenen waarom vlg. TNT Post dit kaartje wordt toegestuurd: a). het poststuk is niet of niet volledig gefrankeerd. b). het betreft een Port Betaald stuk dat is aangetroffen in een TNT brievenbus. Het zal bekend zijn dat Port Betaald stukken aan een balie moeten worden afgegeven. c). door een andere postvervoerder (een concurrent van TNT Post dus!) is het stuk aangenomen maar het is toch in een TNT brievenbus beland.

Verder staat er dat het portstuk geweigerd mag worden. Er dient dan "geweigerd" op het stuk te worden geschreven en het dient ongeopend in de brievenbus te worden gedeponerd.

Voor het voldoen van het verschuldigde bedrag via het opplakken van geldige postzegels of via een frankeemachine is op de voorzijde van de kaart plaats gereserveerd, hoewel het op de moderne kaartjes met een FIM voor de postale leek enigszins onduidelijk is waar exact de postzegels moeten worden geplakt. Moet men de zegels nu over de FIM plakken of moeten ze onder de FIM geplaatst worden (afb. 6 en 7)?

Waarschijnlijk moeten ze **over** de FIM geplakt worden, maar dan rijst de vraag waarom er eigenlijk een FIM op deze kaartjes is aangebracht! Als ze aan de met port belaste brief zijn gehecht, dient de FIM geen postaal doel. Het aanbrengen van een FIM op een poststuk heeft immers tot doel om het stuk tijdens het doorlopen van de opzetstempelmachine vroegtijdig uit de poststroom te verwijderen. Het hoeft immers niet gestempeld te worden. Maar wanneer wordt een portkaartje op basis van de FIM uit de poststroom verwijderd? Dat kan eigenlijk alleen indien het kaartje retour TNT Post gestuurd wordt zonder dat er postzegels over de FIM geplakt zijn (afb. 6) of indien er helemaal geen zegels op het kaartje geplakt zijn. In afb.7 zijn de zegels over de FIM geplakt waardoor deze geen dienst meer kan doen. *Vraag: wat is het postale doel van deze FIM?*

Afbeelding 6
Voorzijde van portkaartje P 1315 met het verschuldigde bedrag aan postzegels **onder** de FIM geplakt.

Afbeelding 7
Voorzijde van portkaartje P 1315 met het verschuldigde bedrag aan postzegels **over** de FIM geplakt.

In de praktijk komt het regelmatig voor dat de ontvanger van een met port belaste brief "vergeet" te betalen of gewoon weigert te betalen. Dan verstuurt TNT Post na enige tijd een herinneringskaartje met nogmaals het verzoek de verschuldigde port te betalen. Deze kaartjes hebben een ander nummer (P 1321) en ook weer een datumaanduiding (= versie) + een zescijferig getal (afb. 8 en 9).

Afbeelding 8
Voorzijde van herinneringskaartje P 1321 met het verschuldigde bedrag aan postzegels **over** de FIM geplakt. Merk op dat er nu links bij Volgnummer en Te betalen niets is ingevuld.

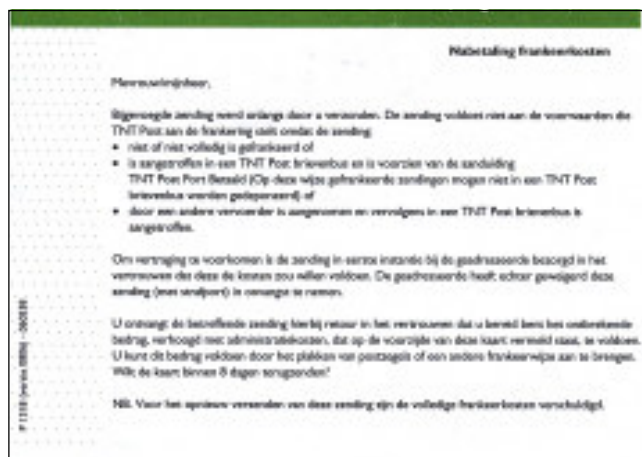
Afbeelding 9
Achterzijde van herinneringskaartje P 1321 met datumaanduiding (= versie) 0706 (= juli 2006) en nummer 060538. Koptekst: Herinnering Nabetaling frankeerkosten

De ontvanger van een brief met portkaartje kan ook weigeren te betalen. In dat geval moet de ongeopende brief + het aangehechte portkaartje in een TNT brievenbus worden gedeponeerd en op de envelop moet "geweigerd" worden geschreven. Brief + aangehecht kaartje gaan dan retour TNT Post.

Bij TNT Post wordt het portkaartje P 1315 verwijderd en wordt er een ander portkaartje aan de brief bevestigd en wel kaartje P 1318. Nu gaan brief + kaartje retour aan de afzender en wordt die gevraagd de port + administratiekosten alsnog te voldoen (afb. 10 en 11). Het te betalen bedrag van 88 cent (afb. 10) is opgebouwd uit 44 cent port en 44 cent administratiekosten. Opmerkelijk is dat in de tekst van kaart P 1318 het begrip "strafport" ineens opduikt. Op de andere twee kaarten (P 1315 en P 1321) wordt niets gezegd over "straf".

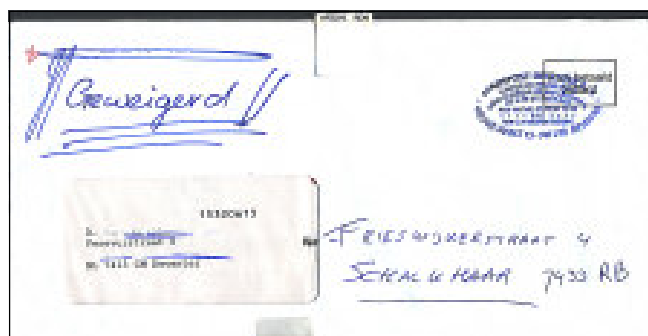
Afbeelding 10
Voorzijde van portkaartje P 1318 bestemd voor de afzender met het verschuldigde bedrag aan postzegels **over** de FIM geplakt.

Afbeelding 11
Achterzijde van portkaartje P 1318 bestemd voor de afzender met datumaanduiding (=versie) 0806 (augustus 2006) en nummer 060538. Koptekst: Nabestaling frankieerkosten

In afb. 12 en 13 zijn twee poststukken weergegeven met daarop de tekst: "geweigerd". Het blijkt in de filatelistische praktijk niet eenvoudig om een geweigerd stuk te vinden. *Wie heeft in zijn verzameling "mooie" recente met port belaste stukken met aangehecht portkaartje en de tekst "geweigerd"?*

Graag een berichtje (eventueel met digitale scan) aan [postmech @ planet.nl](mailto:postmech@planet.nl).

Afbeelding 12
Poststuk dat door de geadresseerde geweigerd is vanwege te betalen (straf)port. Merk op dat het hier een z.g. stadspoststuk betreft dat waarschijnlijk in een TNT Post brievenbus is gedeponeerd en daarom met port is belast.

Afbeelding 13
Voorzijde van portkaartje P 1315 met de tekst: "Geweigerd" Dit is niet conform de postale regels: men dient "geweigerd" op het poststuk te schrijven.

Tot zover de portheffingsprocedure met behulp van de diverse aan het poststuk gehechte kaartjes. Aan deze procedure kwam eind maart 2008 een einde omdat toen de PortenInnenMachine (PIM) in bedrijf kwam.

3). Port heffen met de PortenInnenMachine (PIM).

In het voorjaar van 2008 (*Vraag: vanaf welke datum ?*) verschijnen er poststukken met daarop stickers welke in relatie staan tot de portheffing met de PortenInnenMachine (afb. 14)

Afbeelding 14

Summer beeld van de opvangbak voor de poststukken welke PIM doorlopen hebben.

De foto wekt de indruk dat de poststukken PIM in een liggende positie doorlopen. Of dat voor de gehele machine geldt is vooralsnog onbekend.

Op de poststukken is de nieuwe barcode sticker nog net zichtbaar.

Helaas gaat het bij de voor dit artikel beschikbare poststukken voor het grootste deel om brieven zonder postzegel waardoor een poststempel ontbreekt voor een exacte datum bepaling.

De zelfklevende PIM stickers zijn in twee hoofdcategoriën te onderscheiden:

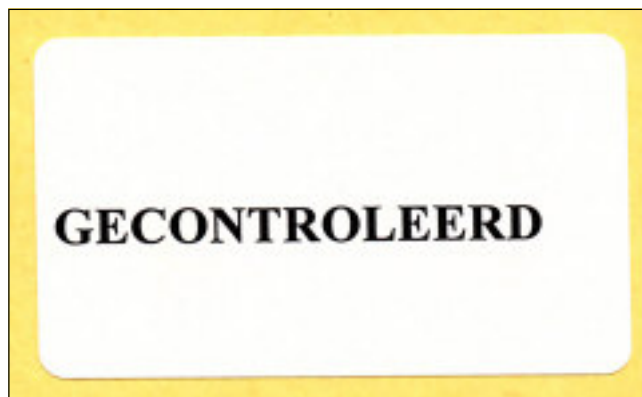
A). Stickers zonder barcode.

Afbeelding 15

Poststuk met stempeldatum 7 april 2008 met een PIM sticker met tekst GECONTROLEERD.

Hoofdletters met schreven.

Afbeelding 16

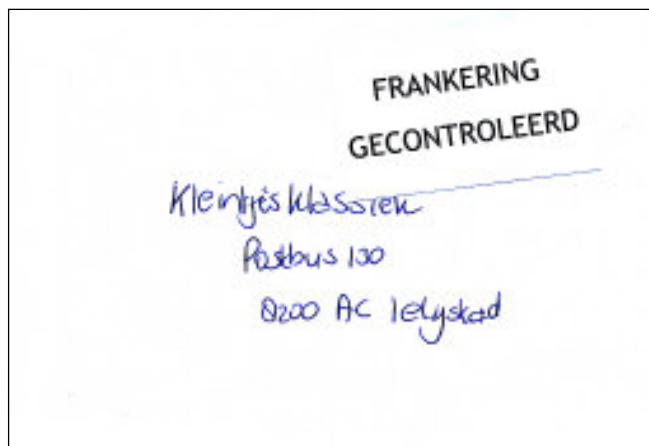
De PIM sticker met tekst GECONTROLEERD in detail.

De afmetingen van de sticker zijn 63 x 38 mm.

We kunnen ons voorstellen dat u verbaasd opkijkt als u een poststuk voorzien een dergelijk sticker in uw brievenbus aantreft. Hoezo "gecontroleerd" ? Door wie "gecontroleerd"? En vooral: waarom "gecontroleerd"?

Want er gebeurt verder helemaal niets! Geen nadere uitleg van de kant van TNT Post. Overigens: een postale "leek" heeft waarschijnlijk helemaal niet door dat het om een TNT Post sticker gaat.

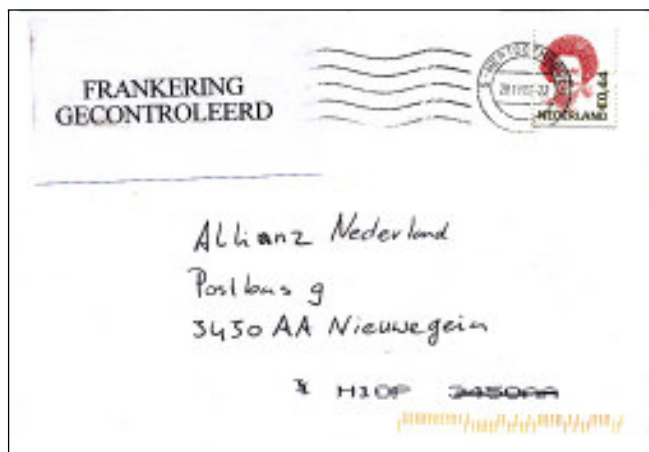
Dit soort overwegingen moeten ook bij TNT Post een rol hebben gespeeld (misschien hebben ze wel telefoontjes ontvangen van verontruste medeburgers!) want opeens (het wanneer en waarom is nog onbekend) verschijnen er stickers met een aangepaste tekst waardoor het duidelijk wordt in welk verband de sticker op het poststuk is aangebracht. Nu staat er: FRANKERING GECONTROLEERD in drie verschillende lettertypen (afb. 17 t/m 22).

Afbeelding 17
Een ongedateerd poststuk met een PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD.
Hoofdletters zonder schreven.

Afbeelding 18
De PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD met hoofdletters zonder schreven in detail.
De afmetingen van de sticker zijn 63 x 38 mm.

Afbeelding 19
Poststuk met stempeldatum 28 april 2008 met een PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD.
Hoofdletters met schreven.

Afbeelding 20
De PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD met hoofdletters met schreven in detail.
De afmetingen van de sticker zijn 63 x 38 mm.

Afbeelding 21
Een ongedateerd poststuk met een PIM sticker met tekst Frankering Gecontroleerd.
Kleine letters met schreven.

Afbeelding 22
De PIM sticker met tekst Frankering Gecontroleerd met kleine letters met schreven in detail.
De afmetingen van de sticker zijn 63 x 38 mm.

De eerste vraag die opkomt bij het zien van deze drie stickertypen is: hoe worden de stickers opgeplakt? Staan de enveloppen even stil of worden ze net als de identificatie index stickers (IX stickers op groot formaat post) op het poststuk "geblazen" terwijl het poststuk blijft bewegen?

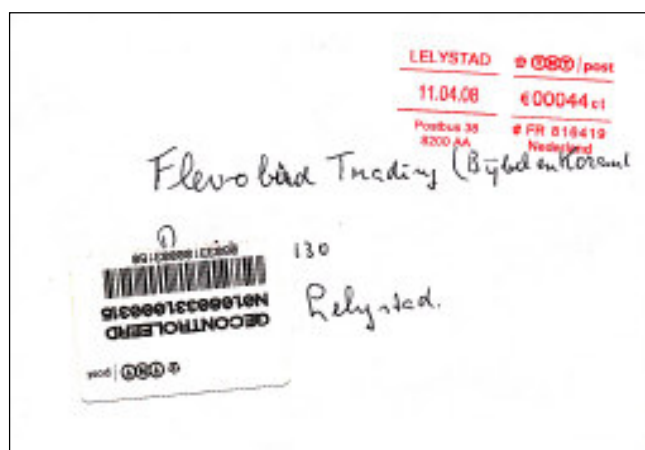
De tweede vraag is natuurlijk of er drie stickerplakinrichtingen in PIM aanwezig zijn welke elk afzonderlijk van elkaar maar wel gelijktijdig een sticker kunnen plakken of dat er maar één plakinrichting in PIM zit waar steeds een andere rol wordt ingezet (in een bepaalde tijdsvolgorde of willekeurig na elkaar).

Derde vraag: waarom zijn er drie lettertypen? Het is toch niet aan te nemen dat er stickers van verschillende fabrikaten worden gebruikt. Of wordt de tekst er tijdens het doorlopen van PIM opgedrukt?

B). Stickers met een barcode, een datum en een volgnummer.

Vanaf 31 maart 2008 verschijnen er ook stickers met een barcode, datum en volgnummer op met port belaste stukken (afb. 24). Het poststuk weergegeven in afbeelding 23 heeft een PIM sticker gedateerd 31 maart 2008 maar is voorzien van een frankeermachineafdruk met datum 11 april 2008. Hoe dat posttechnisch kan is vooralsnog onduidelijk. De op port te controleren stukken gaan allemaal naar Nieuwegein om PIM te doorlopen. Dus moet de datum in een poststempel of een frankeermachinstempel **altijd** vroeger zijn dan de datum op de PIM sticker.

Vraag: Door wie en wanneer kan het frankeermachine stempel op de brief zijn aangebracht?

Afbeelding 23

Poststuk met stempeldatum 11 april 2008 met een PIM sticker van 31 maart 2008 (!) met tekst GECONTROLEERD + barcode, datum en een volgnummer.

Hoofdletters zonder schreven.

Afbeelding 24

De PIM sticker van de eerste dag van gebruik 31 maart 2008 met tekst GECONTROLEERD met letters zonder schreven in detail. De afmetingen van de sticker zijn nu 52 x 37 mm.

Betekenis van de tekst:

N01 = machine 01 van Nieuwegein
 080331 = datum waarop de sticker is aangebracht (jjmdd)
 000315 = volgnummer (= aantal met port belaste stukken tot dan toe op deze dag verwerkt).
 Het volgnummer begint elke dag op nul. Er kunnen dus maximaal 999.999 portstukken per dag worden verwerkt!!

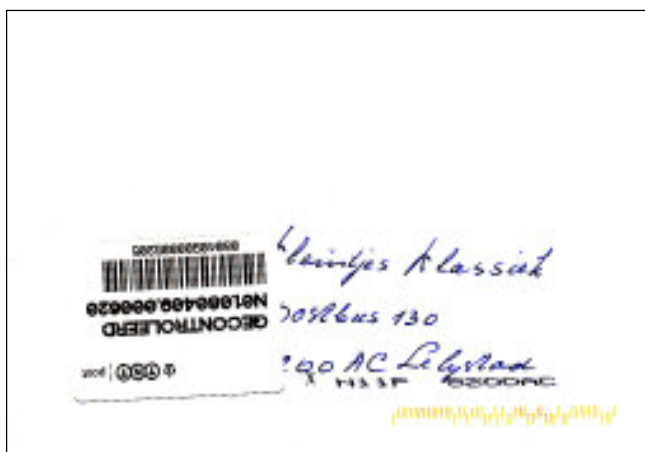
Opvallend is dat op bijna alle beschikbare PIM poststukken de sticker kopstaand (vanuit het adres bekeken) is aangebracht en dat de sticker ook heel vaak een belangrijk deel van het adres bedekt. Maar de stukken zullen toch weer vanuit Nieuwegein naar de geadresseerde gestuurd moeten worden. Hoe gebeurt dat? Omdat de adresgegevens overplakt zijn kan dat niet meer met de sorteermachine-klein. Het digitale videobeeld dat de SMK dan maakt is voor de verschillende codeermiddelen "onleesbaar" geworden, zelfs videocoderen is niet meer mogelijk.

Blijft over: handverwerking. Maar daar wil TNT Post toch zo veel mogelijk vanaf! Het zou zo maar kunnen dat binnenkort de stickers weer verdwijnen vanwege allerlei verwerkingsproblemen.

Wat ook nog opvalt is dat er weer alleen GECONTROLEERD op de sticker staat. Maar dat duurde niet lang!

In de afbeeldingen 25 en 26 twee poststukken met PIM sticker over het adres geplakt, maar wel met indexeringen. Op het stuk van afbeelding 25 is een PRIC aangebracht met tekst: N11P**8200AC****. (* = onbezette positie). In eerste instantie kan gedacht worden dat het stuk na het doorlopen van PIM in een sorteermachine-klein (SMK) van Nieuwegein is verwerkt en dat daardoor de sorteerindex (SIX) en de PRIC zijn aangebracht. Dat is echter zeer onwaarschijnlijk omdat, zoals reeds opgemerkt, door het bedekken van een deel van het adres de sorteergegevens postcode / huisnummer / toevoeging niet herkend kunnen worden door de diverse codeermiddelen. SIX en PRIC zijn weliswaar in Nieuwegein aangebracht, maar **voordat** het stuk door PIM is verwerkt! Na PIM is het verder handmatig verwerkt want er staan geen nieuwe SMK-merktekens op de envelop.

Het poststuk van afbeelding 26 is waarschijnlijk wel door een SMK in Nieuwegein verwerkt **nadat** het stuk PIM doorlopen heeft. Het is in Nieuwegein beland voordat het een SMK kon doorlopen: het is b.v. in de schift-opzetstempelmachine (Sosma) door het ontbreken van een postzegel in de rejectbak terecht gekomen, waarna het stuk in de speciale PIM-bak (zie blad 23) is gedeponereerd en naar Nieuwegein is vervoerd voor portcontrole met PIM. Na verwerking in PIM is het (ten onrechte) bij SMK post gevoegd in de veronderstelling dat het correct zou worden verwerkt. Maar zoals gezegd: door het bedekken van het adres kunnen de codeermiddelen niet binnen 30 seconden (de duur van de wachtlus in de SMK, zie Mechanisatie Knipsels 13 blad 11) een positief herkenresultaat bereiken en wordt het stuk in een rejectbak gedeponereerd na voorzien te zijn van een identificatie index (IX). Na herinvoer in de SMK blijkt er nog steeds geen positief herkenresultaat te zijn en belandt het stuk definitief in de handverwerking. Kortom: poststukken afkomstig van PIM kunnen niet meer automatisch worden verwerkt.

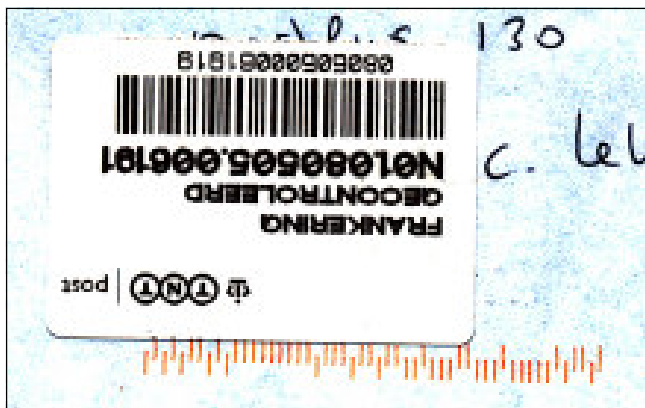

Afbeelding 25
Poststuk met een PIM sticker met tekst GECONTROLEERD + barcode / datum (9 april 2008) / volgnummer.
De sorteerindex (SIX) en de procesinformatiecode (PRIC) zijn aangebracht **voordat** het stuk PIM heeft doorlopen.

Afbeelding 26
Poststuk met een PIM sticker met tekst GECONTROLEERD + barcode / datum (10 april 2008) / volgnummer.
De identificatie index (IX) is waarschijnlijk aangebracht **nadat** het stuk PIM heeft doorlopen.

Een "bewijs" voor de theorie dat **in sommige gevallen** poststukken uit PIM in een SMK worden verwerkt is te zien in afbeelding 27.

Afbeelding 27
Gedeelte van een ongefrankeerd poststuk een PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD + barcode / datum (5 mei 2008) / volgnummer.

De identificatie index (IX) is aangebracht **nadat** het stuk PIM heeft doorlopen, hetgeen te zien aan het feit dat een klein gedeelte van de indexstreepjes van de IX **over** de PIM sticker is aangebracht!

Vanaf 11 april 2008 is de tekst op de stickers gewijzigd in FRANKERING GECONTROLEERD. Deze situatie duurt voort tot op de dag van vandaag (afb. 28 en 29).

Afbeelding 28
Poststuk met een PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD + barcode / datum (11 april 2008) / volgnummer.

Afbeelding 29
De PIM sticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD + barcode / datum (11 april 2008 = eerste dag van gebruik) / volgnummer in detail.

Afbeelding 30 Poststuk met een PIM sticker en sticker P 4503

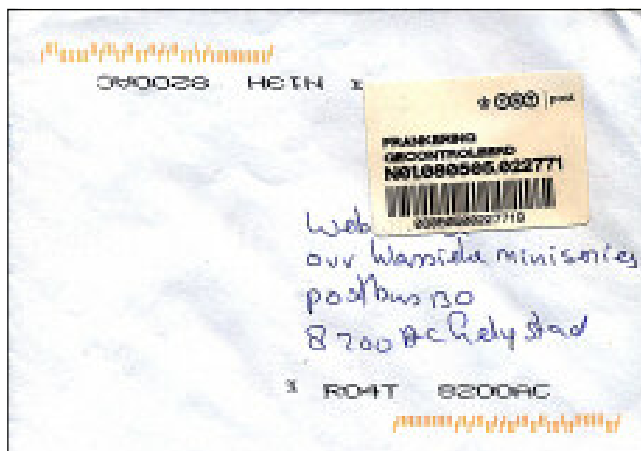
Dat de oude manier van portheffen nog niet helemaal vergeten is door sommige TNT medewerkers bewijst de brief weergegeven in afbeelding 30. Op het stuk is op een vestiging eerst een oude portsticker P 4503 geplakt waaraan het stuk naar Nieuwegein is vervoerd. Tijdens het doorlopen van PIM is een barcodesticker (datum: 5 mei 2008) op de envelop aangebracht.

De stempeldatum is 28 april 2008. Als gevolg van de hele portheffingsprocedure is het poststuk dus pas na zeven dagen in PIM verwerkt en waarschijnlijk op de achtste dag bij de geadresseerde bezorgd.

Nog twee voorbeelden van de verwerking van poststukken nadat ze PIM hebben doorlopen (afb. 31 en 32).

Afbeelding 31
Poststuk met een PIM sticker d.d. 24 april 2008. Omdat het adres grotendeels onzichtbaar was geworden door de PIM sticker, heeft een TNT medewerker er een nieuw adreslabel (met KIX !) aangebracht. N.B. Logo nog van TPG Post.

Afb. 32 Dit stuk is in Rotterdam door SMK 4 verwerkt. Het TCD heeft de postcode herkend. Vervolgens is in Nieuwegein de port gecontroleerd met PIM. De PIM sticker bedekt nu het adres **niet**, dus is het stuk correct verwerkt door SMK 13 te Nieuwegein. De postcode is herkend door het HCD.

Curieus zijn de volgende twee portkaartjes (P 1315 en P 1321) met daarop één resp. twee PIM stickers. Zou TNT Post echt **aan zich zelf** port betalen (afb. 33)? Of zijn deze kaartjes gebruikt om met PIM te oefenen (afb. 34).

Afbeelding 33
Portkaartje P 1315 met een PIM sticker met datum 14 april 2008. Het verschuldigde port is niet voldaan door het plakken van geldige postzegels. Wellicht is het ten onrechte in de PIM post terecht gekomen en daardoor gewoon door PIM verwerkt. Of heeft een video operator met dit kaartje ge oefend?

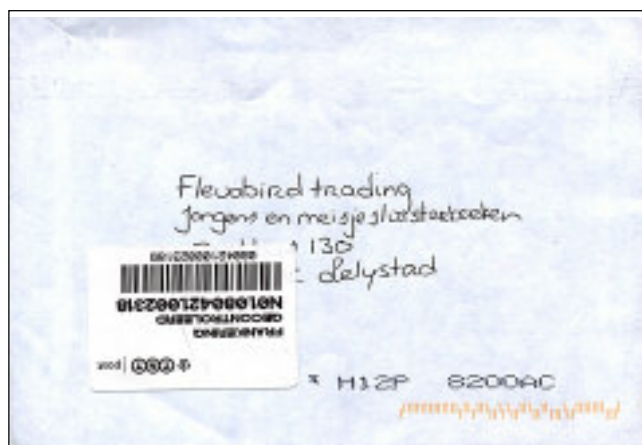

Afbeelding 34
Herinneringskaartje P 1321 (versie 0907) waarop het verschuldigde port is voldaan. Toch is het stuk zelfs twee keer door PIM verwerkt: eerst op 1 april 2008 (laatste dag van gebruik van de sticker met tekst GECONTROLEERD) en vervolgens op 11 april 2008 (sticker met gewijzigde tekst FRANKERING GECONTROLEERD). Zou het kaartje zijn gebruikt om met PIM te oefenen? De stempaldatum is 28 maart 2008.

Voor een goede verwerking door PIM is het natuurlijk van belang dat van het te testen poststuk de adresgegevens zichtbaar zijn voor de videocamera die een digitaal beeld maakt van de brief. Dat lukt niet altijd! Indien van een poststuk de blanco achterzijde boven ligt, "denkt" PIM dat een postzegel ontbreekt en wordt er een sticker op de achterzijde geplakt. Gelukkig herstelt een TNT medewerker deze situatie en gaat het stuk met de goede (= adres) zijde boven opnieuw door PIM, met als resultaat een tweede sticker maar nu aan de voorzijde (afb. 35 en 36).

Afbeelding 35
De PIM sticker is op de achterzijde van de envelop geplakt omdat het stuk met deze achterzijde omhoog langs de videocamera is gegaan. Datum: 18 april 2008

Afbeelding 36
Na omdraaien van het poststuk heeft het PIM weer doorlopen. Nu is er een sticker op de voorzijde aangebracht. Datum: 21 april 2008, dus drie dagen later.

Tot zover het overzicht van de diverse stickertypen en de soms toch wel heel bijzondere poststukken die PIM "produceert"! Mocht u andere voorbeelden hebben, graag een berichtje (lieft met digitale afbeelding) naar postmech@planet.nl.

4). Hoe komt een poststuk bij PIM terecht?

Interessant is de vraag hoe een poststuk uiteindelijk in Nieuwegein bij de PortenInnenMachine terecht komt. Daartoe moeten we de weg van een brief vanaf de brievenbus volgen. Post uit de buslichting wordt naar het desbetreffende sorteercentrum gebracht en "uitgeschud" op een lopende band van de schift-opzetstempelmachine (Sosma). Aan die lopende band staan TNT Post medewerkers die afwijkende poststukken (meestal qua formaat, maar het zouden ook ongefrankeerde stukken kunnen zijn) uit de poststroom verwijderen en in bepaalde categorie gerelateerde bakken deponeren. Zo zou er sinds kort op de sorteercentra een bak "porten" kunnen bestaan.

In de Sosma worden bepaalde stukken zonder postzegel uit de poststroom verwijderd zoals FIM stukken, stukken met een frankeermachineafdruk, port betaald stukken maar ook stukken welke geen reactie vertonen op de ultraviolet bestraling ter detectie van de fosforescerende frankeerwaarde (postzegel, balk op briefkaart e.d.). Bij deze reject stukken zitten natuurlijk ook de brieven zonder postzegel. Die kunnen handmatig uitgesorteerd worden om daarna naar Nieuwegein te worden gestuurd voor portcontrole door PIM.

De gestempelde poststukken gaan dan naar de sorteermachine-klein. Omdat er in de praktijk van alledag zoveel brieven voorkomen zonder postzegel maar met een sorteerindex (SIX) en een procesinformatiecode (PRIC), lijkt de uitsortering van ongefrankeerde stukken in de Sosma niet erg effectief. Hoe dan ook, de brieven belanden na een tweetal sorteerslagen uiteindelijk op de vestigingen van bestemming waar ze in een huisnummersorteermachine op bestelloop worden gesorteerd. Nu komt de postbesteller in beeld!

Afbeelding 37 (boven)

Poster op A4 formaat welke op de vestigingen hangt boven de bak waarin portstukken bestemd voor PIM door de postbestellers moeten worden gedeponerd.

Afbeelding 38 (rechts)

Baklabel P 6040 versie 0308 welke aan de bak met poststukken bestemd voor PIM wordt bevestigd. Op het label moet de vestiging van herkomst worden vermeld.

Hij of zij moet bij het bestellen zien dat het om een poststuk zonder postzegel gaat en het stuk in een speciale "porten" bak deponeren.

Zie ook afb. 39 op blad 24!

Om het de bestellers gemakkelijk te maken is op iedere vestiging zo'n bak aanwezig met daarboven een grote poster (P 6040A versie 0308) met tekst: **PORTEN bestemd voor Scb Nieuwegein** (afb. 37).

Op de bak die naar Nieuwegein gaat en bestemd is voor PIM zit een speciaal baklabel (P 6040 versie 0308) met de tekst: **Porten Scb Nieuwegein** (afb. 38).

Memo

Area Noordoost

Aan
Medewerkers

Van
.
Datum
2 april 2008
Kenmerk

Telefoonnummer
.
Bijlage(n)
Voorbeeld sticker

Kopie aan

Onderwerp
Portstukken

Beste,

Er bereiken ons (Doch: Hilvers en ondergetekende) berichten dat portstukken die reeds zijn "behandeld" op de PIM (Porten In Machine) in Nieuwegein wederom op de vestigingen worden aangezien als portstuk. Ondanks de zorgvuldige informatievoorziening naar de vestigingen toe zijn toch nog enkele postmedewerkers niet op de hoogte hoe hiermee om te gaan.

Werkwijze: in Nieuwegein wordt een sticker ("gecontroleerd") op het reeds behandelde portstuk aangebracht. De postbodes dienen dit "portstuk" te behandelen als een gefrankeerd stuk en dus in de bestelling op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Fransje Smits

Afbeelding 39

TNT Post memo d.d 2 april 2008 waarin de medewerkers van TNT area Noordoost wordt gewezen op de correcte wijze van postale behandeling van poststukken afkomstig van de PortInnenMachine (PIM).

5). De nieuwe procedure t.a.v. strafportheffing.

Stel u op een dag ontvangt u een poststuk met daarop een barcodesticker met tekst FRANKERING GECONTROLEERD (afb. 40).

Als rechtgeaard filatelist bekijkt u het poststuk wat nauwkeuriger en u merkt natuurlijk dat de postzegel ontbreekt. Maar u doet voorsnog niets, want uit niets blijkt dat u wat moet doen!

Echter enkele dagen later valt er een C5 model kaart in uw brievenbus (afb. 41 en 42). Nu wordt de situatie u snel duidelijk: u wordt geacht strafport te betalen!

TNT Post vindt dit waarschijnlijk een klantvriendelijk woord, want op de achterkant van de kaart staat levensgroot: "service kosten". Na enig nadenken begrijpt u dit eufemisme: TNT Post verleent u een service door een poststuk met te weinig port toch te bezorgen, maar vraagt u wel het ontbrekende port + een "boete" te betalen: in totaal 88 eurocent.

Tot zover is de procedure eigenlijk net als vroeger, behalve dat de portkaart niet meer aan het poststuk gehecht is en een geheel nieuwe lay-out heeft.

Afbeelding 40
Poststuk zonder postzegel dat in Nieuwegein de PortenInnen Machine (PIM) heeft doorlopen hetgeen te zien is aan de barcodesticker met tekst: FRANKERING GECONTROLEERD.

Afbeelding 41
Adreszijde van het nieuwe model portkaart (C5 formaat) met daarop het te betalen bedrag, een betaalcode (komt overeen met de code op de barcodesticker op de brief), de verwerkingsdatum en een infodrager (een 2-D barcode).

Afbeelding 42
Tekstzijde van het nieuw model portkaart met min of meer dezelfde tekst als op de "oude" kaartjes. Opvallend is dat er een PIM sticker als voorbeeld is afgedrukt maar dat dit voorbeeld inmiddels afwijkt van de huidige stickers! De tekst luidt: GECONTROLEERD . Datum: 20 februari 2008.

Nadat het (blauwe) adresdeel verwijderd is, wordt het TNT Post retouradres zichtbaar: TNT Post Afdeling Servicekosten Postbus 144 te 2400 AC Alphen a/d Rijn. Dit duidt er op dat er nu een centraal landelijk kantoor bestaat waar alle servicekosten betalingen worden verwerkt. Merk op dat er nu geen FIM meer op de kaart aanwezig is maar alleen een KIX (afb. 43).

Afbeelding 43
Nieuw model portkaart waarbij het (blauwe) adresdeel is verwijderd. Rechts boven dienen de servicekosten d.m.v. postzegels te worden voldaan

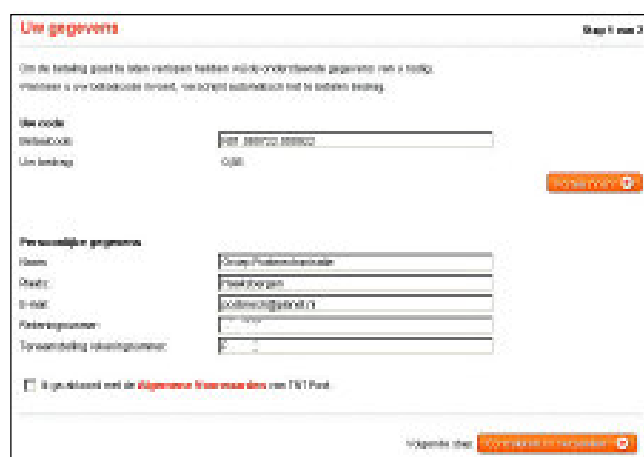
Indien u via internet wilt betalen, moet u naar website www.tntpost.nl/betalen surfen. U komt dan in het volgende scherm (afb. 44):

Afbeelding 44
Internet startpagina voor het betalen van servicekosten. Opmerkelijk is dat het hier om internet adres www.tntpost.nl/zakelijk/betalen betreft, hetgeen afwijkt van wat er op het portkaartje staat. Om "verder" te kunnen, moet u een geldige betaalcode (= de code die op het kaartje staat en die **nog niet** betaald is!) invoeren. Voert u een code in van reeds betaalde servicekosten dan kunt u niet verder in het menu en er komt een foutmelding (rechts).

Om u een plezier te doen, stellen we een geldige betaalcode beschikbaar! Indien u in het desbetreffende veld het volgende invoert: **N01.080722.000922** (denk aan de punten!) dan komt u in het scherm volgens afb. 45.

Nu dienen een aantal persoonlijk gegevens te worden ingevoerd plus een bank of gironummer waar het verschuldigde bedrag van wordt afgeschreven. Interessant is de knop "vragen over onderfranking" op de invulpagina. Als u op het pijltje klikt, komt een schat aan informatie over PIM te voorschijn! Deze informatie is weergegeven op de pagina's 27 t/m 29

Afbeelding 45 Invulscherm PIM internetbetaling

Meest gestelde vragen

Q1: Wat is er veranderd met betrekking tot portstukken?

A: Het herkennen en verwerken van portstukken vond tot 1 april plaats op de bestelvestigingen. Om de bezorging niet te vertragen werd de ontvanger altijd gevraagd de verschuldigde servicekosten te voldoen. Sinds 1 april vindt de herkenning en verwerking plaats in de sorteercentra. Hierdoor is TNT Post in staat om in veel gevallen de servicekosten door te berekenen aan de verzender, zonder dat dit tot extra vertraging in de bezorging leidt. Dit kan echter alleen als de verzender een zakelijke klant van TNT Post is. In alle andere gevallen zal TNT Post de ontvanger vragen de verschuldigde servicekosten te voldoen.

Q2: Hoe weet TNT Post dat er servicekosten verschuldigd zijn voor een poststuk?

A: De sorteermachines die de post uit de brievenbus sorteren, herkennen automatisch wanneer er geen postzegel of frankeremachineafdruk op een poststuk zit. Medewerkers bij deze machine kijken vervolgens of de machine goed werkt. De portstukken worden dan verwerkt door een speciale machine die van alle poststukken de afmetingen en het gewicht bepaalt en een scan maakt van de adreszijde. Aan de hand van al deze gegevens kan TNT Post bepalen of het poststuk al dan niet goed gefrankeerd is.

Q3: Hoe herken ik portstukken die ik ontvang?

A: Portstukken herkent u aan de sticker die de machine er op plakt. Op deze sticker staat het TNT Post-logo, de tekst "Frankering gecontroleerd", een cijfercode en een barcode. Tegelijkertijd met uw portstuk(ken) ontvangt u ook een kaart met het verzoek de verschuldigde servicekosten te voldoen. Indien de door u ontvangen portstukken door TNT Post op uw factuur verrekend worden ontvangt u uiteraard geen kaart met betalingsverzoek.

Q4: Hoe kan het dat ik post ontvang waar wel een sticker op zit, maar waar ik geen betalingsverzoek voor krijg?

A: Dat kan 2 redenen hebben. Of TNT Post heeft de verschuldigde servicekosten al verrekend met de verzender, of bij de verwerking van het poststuk is gebleken dat er geen servicekosten verschuldigd zijn.

Q5: Ik ontvang post met daarop een sticker dat er is gecontroleerd door TNT Post. Wat controleren jullie dan?

A: TNT Post controleert alleen of het poststuk voldoende gefrankeerd is. Dit gebeurt aan de hand van het gewicht en de afmetingen van het poststuk en de evt. al aanwezige frankering. TNT Post controleert de aan u gerichte post niet op inhoud o.i.d.

Q6: Hoe kan ik de servicekosten betalen?

A: Als u een kaart met een betalingsverzoek heeft ontvangen, kunt u op 2 manieren betalen:
-of u verwijdert de adressticker, plakt de aangegeven servicekosten in postzegels en post de kaart in een oranje brievenbus
-of u betaalt via een eenmalige incasso op www.tntpost.nl/betalen. Hiervoor heeft u de betaalcode nodig die op de kaart staat.

Zakelijke klanten (met een klantnummer) kunnen de servicekosten ook via de factuur laten verrekenen.

Q7: Waarom is de betaalcode zo lang?

A: Deze code staat ook op de sticker op het portstuk en is zo lang omdat er allerlei gegevens in staan:

Voorbeeld: N01.080425.023456

-de eerste 3 karakters zijn voor intern gebruik door TNT Post

-de volgende 6 cijfers geven de datum van verwerking van het portstuk aan (jjmddd)

-de laatste 6 cijfers geven een volgnummer aan

Q8: Hoe kan het dat ik een betalingsverzoek ontvang maar geen portstuk?

A: Dat kan 2 redenen hebben:

I. Als u een poststuk naar het buitenland hebt verzonden en deze onvoldoende heeft gefrankeerd vragen wij u als afzender om de servicekosten te voldoen. Om het poststuk niet te vertragen wordt dit alvast voor u doorgezonden naar het land van bestemming.

II. Doordat de kaart met het betalingsverzoek en het portstuk los van elkaar worden verwerkt in ons proces is het incidenteel mogelijk dat u de kaart en het portstuk niet tegelijkertijd ontvangt.

Voor zakelijke klanten is er nog een reden mogelijk:

III. TNT post is in het proces door u verzonden portstukken tegengekomen, maar het is ons niet gelukt het juiste klantnummer te vinden voor verrekening op de factuur. Om geen onjuiste factuur te versturen is besloten u middels (een) kaart(en) met betalingsverzoek te vragen de servicekosten te voldoen.

Q9: Als ik niet wil betalen voor een ontvangen stuk wat doe ik dan?

A: Als u niet wilt betalen voor een portstuk, dan vragen wij u om de kaart vast te maken aan het poststuk en "Geweigerd" op het poststuk te zetten. Vervolgens kunt u het poststuk in een TNT Post-brievenbus posten.

Q10: Ik heb al betaald/geweigerd en nu ontvang ik een herinnering. Waarom?

A: TNT Post probeert te voorkomen dat u onterecht een herinnering ontvangt. Helaas kan het voorkomen dat uw betaling/weigering nog niet in het systeem verwerkt was op het moment dat de herinnering werd verstuurd. In dat geval kunt u de herinnering als niet verzonden beschouwen.

Q11: Ik heb een port-/antwoordnummer en daarop worden aan mij gerichte portstukken altijd verrekend. Verandert er voor mij ook iets?

A: TNT Post zal aan u gerichte portstukken nog steeds voor u op de factuur verrekenen. Doordat portstukken nu vroeg in het proces herkend en verwerkt worden, zult u deze tussen uw reguliere post ontvangen. Daardoor is het helaas niet meer mogelijk de portstukken dagelijks gebundeld en voorzien van een telbriefje aan te leveren. Op uw factuur zult u per dag een specificatie van het aantal stukken en het totaalbedrag aantreffen. Deze zullen voortaan als apart product met een nieuwe productcode vermeld worden en niet meer samen met door u ontvangen antwoordnummerzendingen. Wat hetzelfde blijft is dat portstukken één keer per maand op uw factuur verschijnen.

Q12: Ik zie op mijn factuur ineens verzonden portstukken staan. Wat is dit voor post?

A: Dit betreft door u verzonden poststukken die TNT Post heeft gecontroleerd op onderfranking. Tijdens deze controle is gebleken dat deze stukken onvoldoende, onjuist of niet gefrankeerd waren. Hieronder vallen dus ook Port Betaald-zendingen die niet via een business balie, Business Point, postkantoor of haalrit zijn aangeboden

Q13: Ik krijg ineens een grote hoeveelheid portkaarten. Waarom doet TNT Post dat?

A: Dit kan in een aantal gevallen gebeuren:

I. U heeft veel onderfranking verstuurd en TNT Post kan uw klantnummer niet met zekerheid achterhalen. Per verzonden stuk ontvangt u een portkaart.

II. U heeft veel aan u gerichte portstukken ontvangen

Voor zakelijke klanten:

Oorzaak II. Dit kunt u voorkomen door aan te geven dat u portstukken voortaan op factuur wil laten verrekenen. TNT Post zal dan één keer per maand aan u gerichte poststukken voor u per dag op uw factuur zetten (aantal stuks en totaalbedrag).

Structurele weigeraars

Q14: Waarom krijg ik deze mailing? Ik heb nooit aangegeven dat ik niet voor portstukken wil betalen en dat ik ze niet wil ontvangen.

A: Dan kunt u de mailing als niet verzonden beschouwen. U zult aan u gerichte portstukken gewoon ontvangen. TNT Post zal u verzoeken de hiervoor verschuldigde servicekosten te voldoen.

Q15: Waarom stuurt TNT Post deze mailing?

A: TNT Post heeft het proces rondom de verwerking van portstukken (onder- en niet gefrankeerde poststukken) gewijzigd. Sinds 1 april worden portstukken in de sorteercentra herkend en verwerkt. Tot 1 april werd dit proces uitgevoerd op de bestelvestigingen. Hierdoor was de kennis over het proces en de betrokken klanten verspreid over het land. Door deze kennis te bundelen is TNT Post beter in staat haar dienstverlening naar de klant op peil te houden.

Q16: Wat gebeurt er met mijn post zolang ik niet gereageerd heb?

A: U zult aan u gerichte portstukken tot 1 juni gewoon ontvangen, zonder dat TNT Post u vraagt hiervoor de servicekosten te voldoen. Indien TNT Post op 1 juni nog geen reactie heeft ontvangen, blijft u deze stukken gewoon ontvangen en zal u gevraagd worden de servicekosten te voldoen.

Q17: Wat gebeurt er met de portstukken als ik hiervoor niet wens te betalen en deze niet wens te ontvangen en ik dit aangeef op de antwoordkaart?

A: De aan u gerichte portstukken zal TNT Post dan retour afzender sturen.

Q18: Kan ik ook aangeven dat ik niet wens te betalen voor portstukken die ik heb verstuurd?

A: Nee, deze stukken heeft u ter post aangeboden en deze zijn door TNT Post bezorgd. U kunt niet aangeven dat u hiervoor niet wenst te betalen.

N.B. De vragen zijn genummerd om een eventuele discussie erover te vergemakkelijken. Hebt u een vraag of een opmerking vermeld dan altijd het Q-nummer.